

## Hankintojen luokittelu strategisen ja taloudellisen vaikuttavuuden perusteella sekä toimintaohjeistus luokittelun mukaan

|                                                     |                                     |                                                 |   |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------|---|
| S<br>t<br>r<br>a<br>t<br>e<br>g<br>i<br>n<br>e<br>n | S                                   |                                                 | T |
|                                                     | S2                                  | TS2                                             |   |
|                                                     | Merkittävä strateginen vaikuttavuus | Suuri strateginen ja taloudellinen vaikuttavuus |   |
|                                                     | Pieni vaikuttavuus                  | Merkittävä taloudellinen vaikuttavuus           |   |
|                                                     | TS1                                 | T2                                              |   |
|                                                     | Taloudellinen                       |                                                 |   |

Hankintoja tarkastellaan niiden strategisen ja taloudellisen vaikuttavuuden perusteella ja luokitellaan ne seuraavasti:

|     |                                                                                  |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------|
| TS2 | hankinnalla on suuri strateginen ja taloudellinen vaikuttavuus                   |
| S2  | hankinnalla on merkittävä strateginen, mutta vähäinen taloudellinen vaikuttavuus |
| T2  | hankinnalla on merkittävä taloudellinen, mutta vähäinen strateginen vaikuttavuus |
| TS1 | hankinnalla on pieni strateginen ja taloudellinen vaikuttavuus                   |

**Strategiset hankinnat** ovat kaupungin toiminnan ja tuloksellisuuden kannalta olennaisia. Niissä kaupungilla on huomattava taloudellinen ja toiminnallinen intressi. Hankintojen suunnitteluprosessi toteutetaan pitkäjänteisesti ja markkinatoimijat otetaan mukaan jo varhaisessa vaiheessa. Hankinta voi olla strateginen myös sillä perusteella, että sen toteutustavalla voidaan vaikuttaa kaupunkistrategian päämäärien toteutumiseen, kuten elinvoiman kasvun tukemiseen ja vähähiilisyystavoitteen toteutumiseen.

**Taloudellisesti merkittäviä hankintoja** ovat sopimukset, joiden hankinta-arvon on vähintään 500.000 euroa. Taloudellista vaikuttavuutta voidaan tarkastella myös hankinnan tulosvaikutuksen perusteella. Tietyillä palveluilla, tuotteilla tai urakoilla voi olla merkittävä säästöpotentiali saavutettavissa optimaalisesti järjestetyllä kilpailutuksella.

Kaikkia kilpailutuksia ei ole tarkoituksen mukaista valmistella samalla tavalla. Hankinnan vaikuttavuuden mukaan valitaan valmisteluun soveltuvat menetelmät, valmisteluvaiheet ja erityiset painotukset.

### Suuri strateginen ja taloudellinen vaikuttavuus (TS2)

Esimerkkeinä hankinnoista, joilla on suuri strateginen ja taloudellinen vaikuttavuus:

- isot kiinteistöurakat
- isot infrarakentamisen urakat
- isot kuljetus- ja joukkoliikennesopimukset
- talvikunnossapidon palveluhankinnat
- merkittävät ict-hankinnat

Toimintaohje:

- ryhmän kilpailutuksissa kiinnitetään erityistä huomiota ennakkovaikutusten arviointiin. Suunnitteluvaiheessa laaditaan EVA, jossa tarkastellaan substanssin normaalien näkökulmien lisäksi vaikutuksia kaupungin elinvoimaan ja kestävä kehityksen tavoitteisiin.
- järjestetään markkinavuoropuhelu
- hankintaa valmisteltaessa suunnitellaan myös sen viestintä. Oikea-aikainen viestintä tukee hankinnan onnistumista, lisää kaupungin tunnettuutta ja parantaa Kouvola-mielikuvaa.
- käytetään monipuolisesti erilaisia hankintamenetelmiä, painotetaan vaikuttavuutta resurssien ostamisen sijaan
- käytetään työllistämisehtoa
- voi soveltuu innovaatiohankinnaksi
- otetaan käyttöön kannustinpalkkiot/ sanktiot
- tehdään kilpailutuksesta palautekysely yrityksille
- panostetaan sopimusaikaiseen yhteistyöhön

### Merkittävä strateginen vaikuttavuus (S2)

Esimerkkejä hankinnoista, joilla on merkittävä strateginen vaikutus:

- pienemmät kiinteistöurakat
- pienemmät infrarakentamisen urakat
- osaamis- ja tukipalvelut strategisten toimintojen tueksi
- muut hankinnat, joihin on paikallista tarjontaa

Toimintaohje:

- järjestetään markkinavuoropuhelu, ellei kyse rutiininomaisesti toistuvasta hankinnasta
- tarkastellaan yritykselle asetettavia soveltuvuusvaatimuksia siten, että mahdollistetaan paikallisten yritysten osallistuminen ottaen huomioon kuitenkin aina hankinnan toteutukselle ja toimitusvarmuudelle asetetut vähimmäisvaatimukset.
- hankinnat jaetaan, ellei perusteltua syytä kokonaishankinnalle
- pienhankinnoissa tarjouspyynnöt voidaan kohdistaa vain paikallisille yrityksille
- valintaperusteena laatuvaatimukset
- tehdään kilpailutuksesta palautekysely yrityksille

### Merkittävä taloudellinen vaikuttavuus (T2)

Esimerkkejä hankinnoista, joilla on merkittävä taloudellinen vaikutus:

- elintarvikesopimukset
- koulutarvike- ja oppimateriaalisopimukset

Toimintaohje:

- valintaperusteena hintapainotteisuus, riittävä laatu vähimmäisvaatimuksena
- käytetään elinkaarikustannusvertailua, jos soveltuu hankinnan kohteeseen
- käytetään työllistämisehtoa erityisesti palveluhankinnoissa ja urakoissa
- varmistetaan markkinavuoropuhelulla tai teknisellä vuoropuhelulla tarjouspyynnön tarkoituksenmukaisuus
- voidaan liittyä yhteishankintoihin
- tiedostetaan markkinoiden monopolisoitumista aiheutuva riski (riippuvuus yhdestä toimittajasta)

Pieni vaikuttavuus (TS1)

Esimerkkejä hankinnoista, joilla on pieni strateginen ja taloudellinen vaikuttavuus:

- yksittäiset tarvike tai palveluhankinnat, joissa on yleiset tekniset tai laadulliset vaatimukset

Toimintaohje:

- voidaan käyttää yksinkertaisia kilpailuttamismenetelmiä
- valintaperusteena hintapainotteisuus, riittävä laatu vähimmäisvaatimuksena
- kilpailutus voidaan tehdä ilman markkina- tai teknistä vuoropuhelua